

Χημικές ουσίες στο χώρο εργασίας

ΣΕΙΡΑ: ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΥΑΕ 33

Ιανουάριος 2021

Το θεματικό βιβλιογραφικό δελτίο περιλαμβάνει μονογραφίες και άρθρα που αφορούν στις **χημικές ουσίες στο χώρο εργασίας** και αποτελούν μέρος της συλλογής της Βιβλιοθήκης του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε, καθώς και χρήσιμες διασυνδέσεις. Αρκετές αναφορές είναι σε ηλεκτρονική μορφή και μπορεί ο ενδιαφερόμενος να έχει άμεση πρόσβαση στο ντοκουμέντο.

Το δελτίο υπάρχει στον ιστότοπο του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε <http://www.elinyae.gr/>

Συλλογή, επεξεργασία και επιμέλεια υλικού: Φανή Θωμαδάκη, Βιβλιοθηκονόμος.

Σκίτσο : Κώστας Γρηγοριάδης

Περιεχόμενα

1. Βιβλιογραφία.....2-10
2. Χρήσιμες διασυνδέσεις.....10-13

BIBLIOΓΡΑΦΙΑ

2020 Guide to Occupational Exposure Values/ ACGIH.- Cincinnati, Ohio: ACGIH, c2020.- 280 p.

2020 TLVs and BEIs : based on the documentation of the Threshold Limit Values for chemical substances and physical agents/ ACGIH.- Cincinnati, Ohio : ACGIH, c2020.- 304 p. ISBN: 978-1-607261-12-4

Adverse outcome pathways for chemical toxicity and their applications to workers' health: a literature review/ K.-T. Rim, Toxicology and Environmental Health Sciences, March 2020, 10p.
https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7222038/pdf/13530_2020_Article_53.pdf (Πρόσβαση, 14/01/2021)

Bretherick's handbook reactive chemical hazards / P.G. Urban, M.J. Pitt (eds.).- 7th ed.- Amsterdam : Elsevier, c2007.- 2 vls ISBN (set) 978-0-12-372563-9 (5148, 5149)

Chemical and biological work-related risks across occupations in Europe: a review/ D. Montano, Journal of Occupational Medicine and Toxicology, 2014, 9(1), 28
<https://occup-med.biomedcentral.com/articles/10.1186/1745-6673-9-28> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Chemical hazards in the workplace: an overview/ L. Levy, Occupational Medicine, 2004, 54(2), 67-68
<https://academic.oup.com/occmed/article/54/2/67/1510852> (Πρόσβαση, 13/01/2021)

Chemical occupational risks identified by nurses in a hospital environment/ R. Xelegati, ...[et.al.], Revista Latino-Americana de Enfermagem, 2006, 14(2), 214-219
<http://www.scielo.br/pdf/rlae/v14n2/v14n2a10.pdf> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Chemical thermodynamics estimation of hazardous materials release in pesticides and other chemicals fires / F. Rigas, N. Pitsinis (Ειδική συλλογή άρθρων 222)

A comprehensive guide to the hazardous properties of chemical substances / P. Patnaik.- 3rd ed.- Hoboken, New Jersey : John Wiley & Sons, c2007.- xxiii, 1059 σ. ISBN 978-0-471-71458-3 (5965, 6021, 6824)

Controlling worker exposure to chemicals during adhesive manufacturing: case study/ European Agency for Safety and Health at Work, 2018
https://osha.europa.eu/sites/default/files/publications/documents/Case_study_Finland.PDF (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Cytostatics as hazardous chemicals in healthcare workers' environment/ A. Palaszewska, ... [et.al.], International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health, 2019, 32(2), 141-159
<http://ijomeh.eu/CYTOSTATICS-AS-HAZARDOUS-CHEMICALS-IN-HEALTHCARE-WORKERS-ENVIRONMENT,94032,0,2.html> (Πρόσβαση, 13/01/2021)

Destruction of hazardous chemicals in the laboratory / G. Lunn, E.B. Sansone.- 2nd ed.- New York : John Wiley, 1993.- xiii, 501 p. ISBN 0-471-57399-X (6768)

Directive 98/24/EC - risks related to chemical agents at work
<https://osha.europa.eu/el/legislation/directives/75> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Eight tips for chemical safety/ Karen D. Hamel, Occupational Health and Safety, Aug. 2011
<https://ohsonline.com/Articles/2011/08/01/Eight-Tips-for-Chemical-Safety.aspx> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Guidelines for chemical transportation risk analysis / American Institute of Chemical Engineers. Center for Chemical Process Safety.- New York : American Institute of Chemical Engineers, c1995.- xviii, 382 p. (4496)

Guidelines for chemical transportation safety, security, and risk management / American Institute of Chemical Engineers. Center for Chemical Process Safety.- Hoboken, New Jersey : John Wiley & Sons, c2008.- xxvi, 166 σ. ISBN 978-0-471-78242-1 (5957)

Guidance for employers on controlling risks from chemicals: Interface between Chemicals Agents Directive and REACH at the workplace/ European Commission, Oct. 2010, 16 p.
<https://osha.europa.eu/en/file/40569/> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

GUIDANCE for National Labour Inspectors on the interaction of the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals Regulation (REACH) (Regulation (EC) No. 1907/2006), the Chemical Agents Directive (CAD) and the Carcinogens and Mutagens Directive (CMD)/ Senior Labour Inspector's Committee (SLIC), 2013 <https://osha.europa.eu/en/file/40306/> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Handbook of fire and explosion protection engineering principles for oil, gas, chemicals, and related facilities / D.P. Nolan.- Westwood, New Jersey : Noyes Publications, c1996.- xix, 291 σ. ISBN 0-8155-1394-1 (5473)

Hazards in the chemical laboratory / S.G. Luxon (ed.).- 5th ed.- Cambridge : Royal Society of Chemistry, c1992.- xix, 675 p. ISBN 0-85186-229-2 (3283)

Hazardous chemicals : control and regulation in the European market / H.F. Bender, P. Eisenbarth.- Weinheim, Germany : Wiley-VCH, c2007.- χιι, 397 p. ISBN 978-3-527-31541-3 (5123, 5554, 5586)

Hazardous chemicals desk reference / R.J. Lewis.- 6th ed.- Hoboken, NJ : John Wiley & Sons, c2008.- xx, 1953 p. ISBN 978-0-470-18024-2 (6071)

Industrial hygiene control of airborne chemical hazards / W. Pependorf.- Boca Raton : CRC Press, c2006 ISBN 978-0-8493-9528-4 (5532)

Knowledge, attitude and practice related to chemical hazards and personal protective equipment among particleboard workers in Ethiopia: a cross-sectional study/ A.A. Asgedom, M. Bratveit, B.E. Moen, BMC Public Health, 2019, 19, 440

https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6487067/pdf/12889_2019_Article_6807.pdf (Πρόσβαση, 14/01/2021)

Living in a chemical world : framing the future in light of the past / M.A. Mehlman (ed.), ...[et.al.]- Boston : Blackwell, c2006.- xviii, 945 p. (Annals of the New York Academy of Sciences ; 1076) ISBN 1-57331-653-9

Managing risks of hazardous chemicals in the workplace : code of practice 2013 / Safe Work Australia, 2013, 82 p. https://www.worksafe.qld.gov.au/__data/assets/pdf_file/0018/23652/managing-risks-of-hazardous-chemicals-cop-2013.pdf (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Minimising chemical risk to workers' health and safety through substitution/ European Commission, 2012 <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c94c5caf-fca6-498e-8dff-f75c6e20147f> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

NIOSH pocket guide to chemical hazards / NIOSH, CDC.- Cincinnati, NIOSH, 1997.- xi, 440 p. (3411)

NIOSH pocket guide to chemical hazards / NIOSH, CDC.- Cincinnati, NIOSH, 2007.- 454 p. <https://www.cdc.gov/niosh/docs/2005-149/pdfs/2005-149.pdf> (Πρόσβαση, 13/01/2021)

Occupational exposure to carcinogens in Estonia, Latvia, Lithuania and the Czech Republic in 1997/ T. Kauppinen ...[et.al.], Scandinavian Journal of Work, Environment and Health, 2001, 27(5), 343-345

Occupational health and safety in chemical industries in transitional economies / V. Swaminathan, Indian Journal of Occupational and Environmental Medicine, 2011, 15(3), 85-86 <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3299102/> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Occupational health and workplace monitoring at chemical agent disposal facilities / Committee on Review and Evaluation of the Army Chemical Stockpile Disposal Program, Board on Army Science and Technology, Division on Engineering and Physical Sciences, National Research Council.- Washington, DC : National Academy Press, c2001.- xiv, 42 p. ISBN 0-309-07575-0 (6714, 6715)

The Prevalence of selected potentially hazardous workplace exposures in the US: findings from the 2010 national health interview survey / G.M. Calvert, ...[et.al.], American Journal of Industrial Medicine, 2013, 56(6), 635-646 <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4559280/pdf/nihms-716397.pdf> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Proctor and Hughes' chemical hazards of the workplace / G.J. Hathaway, N.H. Proctor.- 5th ed.- Hoboken, New Jersey : Wiley Interscience, c2004.- xi, 785 p. ISBN 0-471-26883-6 (6228)

Protecting workers from job hazards : how chemicals affect the body / Labor Occupational Health Program (LOHP).- Berkeley : University of California, c1996.- iv, 79 p. (Health and safety kits) (6030)

Prudent practices in the laboratory: handling and management of chemical hazards/ Committee on Prudent Practices in the Laboratory, Board on Chemical Sciences and Technology, Division on Earth and Life Studies. — Updated ed.- Washington, DC: The National Academies Press, c2011.- 360 p. ISBN-13: 978-0-309-13865-9 (pdf) https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK55878/pdf/Bookshelf_NBK55878.pdf (Πρόσβαση, 13/01/2021)

REACH effects/impact on workplaces/ N. Kallio, OSHWIKI, May 2017 http://oshwiki.eu/wiki/REACH_effects/impact_on_workplaces (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Reaching the workplace : how workers stand to benefit from the new European policy on chemical agents / T. Musu.- Brussels : TUTB, c2004.- 36 σ. ISBN 2-930003-53-7 (5759- 5764)

Reducing Hazardous Cleaning Product Use: A Collaborative Effort/ E. Pechter, ...[et.al.], Public Health Reports, 2009, 124 (supplement 1)
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2708656/pdf/phr124s10045.pdf> (Πρόσβαση, 13/01/2021)

Reproductive toxic chemicals at work and efforts to protect workers' health: a literature review / K.-T. Rim, Safety & Health at Work, 2017, 8(2), 143-150
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5447413/pdf/main.pdf> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Review of hazards to female reproductive health in veterinary practice / J.M. Scheftel, ...[et.al.], Journal of the American Veterinary Medical Association, 2017, 250(8), 862-872
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5678953/pdf/nihms895992.pdf> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Review of the literature on determinants of chemical hazard information recall among workers and consumers / F. Sathar, M.A. Dalvie, H.-A. Rother, International Journal of Environmental Research and Public Health, 2016, 13(6), 546 <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4924003/pdf/ijerph-13-00546.pdf> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Safe use of chemicals by professional users and health care specialists/ M. Apatsidou...[et.al.], Biomedical Reports, 2018, 8(2), 160-165 <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5778840/pdf/br-08-02-0160.pdf> (Πρόσβαση, 13/01/2021)

Within reach ? : managing chemical risks in small enterprises / David Walters, New York : Baywood Publishing, c2008.- ix, 229 σ. ISBN 978-0-89503-347-5 (5863)

Ανάπτυξη νέων μεθόδων βιολογικής παρακολούθησης των εργαζομένων με έκθεση σε χημικούς βλαπτικούς παράγοντες / Γ. Τερζούδη, ...[κ.ά.]- Αθήνα : ΕΛΙΝΥΑΕ, 2007.- 71 σ. ISBN 978-96-7678-82-9
<https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-07/xhmikoi%20blaptparagteliko1.qxt.1191577953132.pdf> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Ανάπτυξη νέων μεθόδων βιολογικής παρακολούθησης των εργαζομένων με έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες : μηχανισμοί ανάπτυξης επαγγελματικών καρκίνων/ Γ. Παντελιάς, ...[κ.ά.]- Αθήνα : ΕΛΙΝΥΑΕ, 2007.- 59 σ. ISBN 978-960-7678-79-9

Ασφάλεια από επικίνδυνες χημικές ουσίες στα πλοία τις τερματικές εγκαταστάσεις και τη ναυπηγοεπισκευαστική βιομηχανία / Τζιρίτης Δημόκριτος.- Πειραιάς: Ε.Ν. Σταυριδάκη, [χ.χ.]- 147 σ. (3977, 4257)

Ασφάλεια και λειτουργία χημικών εργαστηρίων / Κλαυδιανός Γ.Α., Παπαθεοδώρου Α.Γ.- Αθήνα: ΤΕΙ Πειραιά. Τμήμα Κλωστοϋφαντουργιών Μηχανικών Τ.Ε. Τομέας Βαφικής, 2014.- 83 σ. (Πτυχιακή εργασία)
http://okeanis.lib.teipir.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/2178/kl_201400610.pdf?sequence=1&isAllowed=y (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Ασφάλεια και υγεία κατά τη χρήση των χημικών στην εργασία/ ΔΟΥ; Τριάντη Μ. (μετ.).- Αθήνα : ΕΛΙΝΥΑΕ, 2014.- 32 σ. ISBN: 978-960-6818-35-6
https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_protect/---protrav/---safework/documents/publication/wcms_247237.pdf (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Ασφάλεια προϊόντων και υλικών στην πετρελαϊκή βιομηχανία / Πισσανου Μ., Μερεδίτη Γ., Καβάλα: ΤΕΙ Καβάλας, 2010 (Πτυχιακή εργασία)

<http://digilib.teiemt.gr/jspui/bitstream/123456789/6060/1/STEF2962010.pdf> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Βασικές Αρχές Υγιεινής και Ασφάλειας σε Χημικά και Βιοχημικά Εργαστήρια. Πληροφορίες για Επικίνδυνες Χημικές Ουσίες / Βαλαβανίδης Α.- Αθήνα. Πανεπιστήμιο Αθηνών. Τμήμα Χημείας, 2007

http://195.134.76.37/old_site_10-7-2016/courses/organiki_1/val_hyg_asfaleia.htm (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Βιολογικοί και Χημικοί Παράγοντες Επικινδυνότητας Τεχνιτών Περιποίησης Νυχιών/ Μ . Αγαθοκλέους , Δ . Χαδόλιας και Θ . Κ . Κωνσταντινίδης, 2012

<http://utopia.duth.gr/~tconstan/pr.TexnitesPepipoiisisNyxiwn.pdf> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Βιομηχανικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης: (ημερίδα : 19 Ιαν. 1994, Αθήνα) / ΤΕΕ.- Αθήνα : ΤΕΕ, 1994 (363.11 ΤΕΕ)

Βιομηχανικοί διαλύτες <https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-07/BiomDial.1102964571171.pdf> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Γυναίκα και διαλύτες: γονιμότητα, εγκυμοσύνη και κίνδυνοι για την υγεία / Σ. Δοντάς.- Αθήνα : ΕΛΙΝΥΑΕ, 2007 (φυλλάδιο)

Έκθεση σε χημικούς παράγοντες : νομική και ηθική ευθύνη του εργοδότη – πηγές πληροφόρησης / Ε. Νυφούδη, Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας, 2011, 45, σ. 22, 27-34

<https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-07/teliko%2045%201.1299670221359.pdf> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Εκτίμηση και πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου στη βιομηχανία διαμόρφωσης πλαστικών / Σ. Δοντάς.- Αθήνα : ΕΛΙΝΥΑΕ, 2007.- 237 σ. ISBN 978-960-7678-72-0

<https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-07/diamorfPlastikonNew3.1191569021122.pdf> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Εκτίμηση και πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου στη βιομηχανία παραγωγής χρωμάτων/ Σ. Δοντάς.- Αθήνα : ΕΛΙΝΥΑΕ, 2007.- 203 σ. ISBN 978-960-7678-75-1

<https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-07/BiomparagXromaton%20teliko%20teliko.qxt.1191575074605.pdf> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Εκτίμηση χημικών κινδύνων/ Θ. Κρασιά, Πανεπιστήμιο Κύπρου, Λευκωσία, 2016

https://www.ucy.ac.cy/mme/documents/data/mmk/health-and-safety/Health_and_Safety.pdf (Πρόσβαση, 14/01/2021)

Ενημερωτικές κοινοποιήσεις για τις επαγγελματικές ασθένειες : ένας οδηγός διάγνωσης/ Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ; Μ. Τριάντη (μετ.).- Αθήνα : ΕΛΙΝΥΑΕ, 2015.- 339 σ. ISBN 978-960-6818-45-5

https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-07/information_notices_S.1462786267140.pdf (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Η έννοια των οριακών τιμών επαγγελματικής έκθεσης σε χημικές ουσίες / Γ. Ραχιώτης, Δ. Βαρώνος, Αρχεία ελληνικής Ιατρικής, 2005, 22(1), 50-53 Ειδική συλλογή άρθρων (433)

Επαγγελματικές παθήσεις από χημικές ουσίες / Λ. Σιχλιετίδης.- Θεσσαλονίκη : Ζήτη, 1995.- 192 σ. ISBN 960-431-320-7 (4353)

Επαγγελματικοί κίνδυνοι από φυσικούς και χημικούς παράγοντες σε προσωπικό νοσοκομείων / Χαρίλαος Ανδρέου, Ιατρική της Εργασίας, 1991, 3(4), 207-212

Τα επικίνδυνα φορτία σε κατάσταση ασφάλειας : τεχνική ασφάλειας - διακινήσεις - μεταφορές με πλοία και άλλα μέσα - αποθηκευτικές απαιτήσεις - πυρασφάλεια - νομοθετικές ρυθμίσεις - τεχνική, οικονομική και χημικοτεχνική θεώρηση - τυποποίηση - πρότυπα - κατατάξεις - πίνακες / Αλέξανδρος Π. Κώνστας.- Αθήνα : Παπαζήσης, [χ.χ].- 458 σ. ISBN 960-02-0767-4

Επικίνδυνες ουσίες στο χώρο εργασίας / Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, 2003, Facts 33
<https://osha.europa.eu/el/publications/factsheet-33-introduction-dangerous-substances-workplace> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Επικίνδυνες ουσίες στους χώρους εργασίας / Τζίνας Θ., 10 σ.
http://portal.tee.gr/portal/page/portal/teetkm/DRASTHRIOTHTES/SEMINARIA/PALAIOTERA_SEMINARIA/KYKLOS%20SEMINARION%20MIKRIS%20DIARKIAS/SHMEIWSEIS/YGEIA%20KAI%20ASFALeia%20STH%20BIOMHCHANIA/097620FC62CC1F54E0440003BA2D133C (Πρόσβαση, 12/01/2020)

Επικίνδυνες χημικές ουσίες στην εγχώρια χημική βιομηχανία (οδηγός & δεδομένα ασφαλείας) : εθνική νομοθεσία / Ο.Ε.Χ.Β.Ε., Αθήνα, 2009 <https://www.oexbe.gr/index.php/14-piges/26-book> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Επικίνδυνες χημικές ουσίες στο χώρους εργασίας / Σ. Δοντάς
<http://dione.lib.unipi.gr/xmlui/bitstream/handle/unipi/1316/Selianitis%206.pdf?sequence=8&isAllowed=y>
 (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Επικίνδυνες χημικές ουσίες στους χώρους εργασίας / Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Γενική Διεύθυνση Συνθηκών και Υγιεινής της Εργασίας.- Αθήνα : Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, 2003.- 71 σ. (7250)

Εργαζόμενες γυναίκες : ανασκόπηση των κυριότερων προβλημάτων υγείας από χημικούς και φυσικούς παράγοντες στο εργασιακό περιβάλλον / Αθ. Βαλαβανίδης, Ιατρική της εργασίας : υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία, 1991, 3(1), 14-28 (Ειδική συλλογή άρθρων 22)

Θέσπιση οδηγίας του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες... : [κοινή θέση (ΕΚ) αριθ.16/96 της 19ης Μαρτίου 1996 η οποία καθορίστηκε από το Συμβούλιο με τη διαδικασία του άρθρου 189 Γ της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας / Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, C120 24.4.96, 20-44

Ικανότητα καρκινογένεσης : η τοξικολογία των χημικών ουσιών = carcinogenicity : the toxicology of chemicals. 1 / A. Berlin (ed.); Σ. Κυρτόπουλος, Β. Πλέτσα, Β. Σουλιώτης (μετ.).- Αθήνα : ΕΙΕ, 1993.- 232 σ. ISBN 960-7184-11-4 (547, 1324)

Ικανότητα καρκινογένεσης : η τοξικολογία των χημικών ουσιών = carcinogenicity : the toxicology of chemicals. 2/ A. Berlin (ed.); Σ. Κυρτόπουλος, Β. Πλέτσα, Β. Σουλιώτης (μετ.).- Αθήνα : ΕΙΕ, 1993.- 188 σ. ISBN 960-7184-12-2 (548, 1325)

Ικανότητα καρκινογένεσης : η τοξικολογία των χημικών ουσιών = carcinogenicity : the toxicology of chemicals. 3 / A. Berlin (ed.); Σ. Κυρτόπουλος, Β. Πλέτσα, Β. Σουλιώτης (μετ.).- Αθήνα : ΕΙΕ, 1993.- 192 σ. ISBN 960-7184-13-0 (549, 1326)

Καρκινογόνοι παράγοντες στην εργασία/ Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, 2020 <https://osha.europa.eu/el/publications/infosheet-carcinogens-work> (Πρόσβαση, 14/01/2021)

Κατάργηση και υποκατάσταση επικίνδυνων ουσιών / Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, 2003, Facts 34
<https://osha.europa.eu/el/publications/factsheets/34/view> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Οι κίνδυνοι προσβολής από καρκίνο που οφείλονται στην εργασία με συγκεκριμένες χημικές ουσίες, ελεγχόμενοι με τη βοήθεια μητρώων / J. Hansen, Janus, 1994, 18(IV), σ.7-8

Λήψη ιστορικού έκθεσης σε χημικές ουσίες / ΕΛΙΝΥΑΕ, Υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας, 2017 (69), Πυξίδα για την υγεία και ασφάλεια Νο.66
<https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-07/teuxos%2069.1491216340846.pdf> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Μελέτη εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου στον κλάδο προϊόντων διύλισης πετρελαίου / Ε. Γεωργιάδου, ...[κ.ά.]- Αθήνα : ΕΛΙΝΥΑΕ, 2008.- 381 σ. ISBN 978-960-6818-13-4
<https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-07/petrelaia.1434618250906.pdf> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Μελέτη πρόληψης επαγγελματικών καρκίνων / Λ.Σ. Σιχλιτιδής, ...[κ.ά.]- Αθήνα : ΕΛΙΝΥΑΕ, 2007.- 164 σ. ISBN 978-960-7678-81-2

Νέος κανονισμός για τη διαχείριση των χημικών (Reach) : ο ρόλος του γενικού χημείου του κράτους ως εθνικής αρμόδιας αρχής και οι υποχρεώσεις των επιχειρήσεων / Αριστοτέλης Κανλής, Ανάπτυξη : δελτίο Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών, 2007, 82(10), 58-59

Οδηγία 94/69/ΕΚ της 19/12/1994 για 21η προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγ. 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί προσεγγίσεως των νομοθετικών κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση επικίνδυνων ουσιών. 1/2, Παράρτημα I: αριθ.006-001-00-2 έως 650-015-00-7 Παράρτημα II: αριθ.006-076-00-1 έως 649-174-00-5/ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Επίσημη εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, L 381 31.12.1994, σ. 780-1485

Οδηγός συντάκτη για τη σύνταξη των διεθνών καρτελών χημικής ασφάλειας / Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Επιτροπή. Γενική Διεύθυνση « Απασχόληση, Εργασιακές Σχέσεις και Κοινωνικές Υποθέσεις».- Λουξεμβούργο : ΥΕΕΕΚ, 1992.- 117 σ. ISBN 92-826-3705-0 (1568)

Οριακές τιμές έκθεσης χημικών ουσιών – νέες υποχρεώσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης/ Σ. Δοντάς, Υγιεινή & Ασφάλεια της Εργασίας, 2018, 75, σ.13-19 https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-07/periodiko75_RS.1547725356026.pdf (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Οριακές τιμές έκθεσης χημικών παραγόντων & δείκτες βιολογικής έκθεσης σε χημικούς παράγοντες 2013 (Ελληνική νομοθεσία, ACGIH, DFG)/ Α. Δαΐκου, Σ. Δοντάς (επιμ.)- Αθήνα : ΕΛΙΝΥΑΕ, 2013, 148 σ. ISBN: 978-960-6818-29-5
https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-07/Oriakes_times_2013_opt.1374654469125.pdf (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Οριακές τιμές έκθεσης χημικών παραγόντων & δείκτες βιολογικής έκθεσης σε χημικούς παράγοντες 2015 (Ελληνική νομοθεσία, ACGIH, DFG)/ Δαΐκου Α., Δοντάς Σ. (επιμ.)- Αθήνα : ΕΛΙΝΥΑΕ, 2015, 416 σ. ISBN: 978-960-6818-44-8
https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-07/Oriakes_2015.1442573912359.pdf (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Οριακές τιμές έκθεσης χημικών παραγόντων & δείκτες βιολογικής έκθεσης σε χημικούς παράγοντες 2016 (Ελληνική νομοθεσία, ACGIH, DFG)/ Δαϊκού Α., Δοντάς Σ. (επιμ.).- Αθήνα : ΕΛΙΝΥΑΕ, 2016, 336 σ. ISBN: 978-960-6818-47-9

<https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-07/oriakess%20times%202016.1475830897916.pdf> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Οριακές τιμές έκθεσης χημικών παραγόντων & δείκτες βιολογικής έκθεσης σε χημικούς παράγοντες 2019 (Ελληνική νομοθεσία, ACGIH, DFG)/ Α. Δαϊκού, Σ. Δοντάς.- Αθήνα : ΕΛΙΝΥΑΕ, 2019.- 384 σ. ISBN 978-960-6818-48-6 https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-10/oriakess%20times%202019_L_0.pdf

(Πρόσβαση, 12/01/2021)

Παράγοντες που επηρεάζουν-βλάπτουν την υγεία των εργαζομένων, όργανα μέτρησης-ελέγχου, κανονισμοί / Κανδύλης Ε.Ε.- Αμερικανικά Τεχνικά Επιχειρήσεις, (χ.χ.).- 62 σ. (363.11026 ΠΑΡ)

Πληροφορίες για το χημικό κίνδυνο στους χώρους εργασίας/ Ε. Νυφούδη, Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας, 2011, Πυξίδα για την υγεία και την ασφάλεια Νο.44, 23-26

Προβλήματα υγιεινής και ασφάλειας στο εργασιακό περιβάλλον (καρκινογόνες χημικές ουσίες στους χώρους εργασίας και επαγγελματικοί καρκίνοι)/ ΑΘ. Βαλαβανίδης, 26 σ. (Ειδική συλλογή άρθρων 233)

Πρόληψη επαγγελματικών παθήσεων και ατυχημάτων για τους εργαζόμενους σε κομμωτήρια / Β.

Μακρόπουλος, Ι. Μπόρα.- Αθήνα : ΕΛΙΝΥΑΕ, 2008.- 83 σ. ISBN 978-960-6818-12-7

<https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-07/KOMMWTHTRIA.1232543034453.pdf> (Πρόσβαση, 12/01/2020)

Προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων σε κομμωτήρια : κίνδυνοι και μέτρα πρόληψης.- Αθήνα : ΕΛΙΝΥΑΕ, 2015.- 52 σ. ISBN 978-960-6818-40-0

<https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-07/komotiria.1434457515500.pdf> (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Σημαντική πρόοδος στη νομοθεσία περί των χημικών ουσιών, Δελτίο Πανελληνίου Συλλόγου

Διπλωματούχων Μηχανολόγων, Φεβρ. 1994, σ.24 (Ειδική συλλογή άρθρων 24)

Συνθετικές ύλες (πλαστικά) : προέλευση, ταξινόμηση, βιομηχανική παραγωγή, χημική τεχνολογία και τοξικότητα υλικών συνθέσεως/ Χ. Ανδρέου, Ιατρική της εργασίας, 1990, 2(3), 168-181

Η τοξικολογία των χημικών ουσιών. Ικανότητα καρκινογένεσης – συνοπτικές ανασκοπήσεις των

επιστημονικών δεδομένων / Commission of the European Communities ; A. Berlin, ...[et.al.]; Σ.

Κυρτόπουλος, ...[κ.ά.](μετ.).- Αθήνα : Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 1993.- 3 vls ISBN 960-7184-10-6 (v.1, 547,1324), (v.2, 548, 1325), (v.3, 549, 1326)

Υγεία και ασφάλεια στα χημικά εργαστήρια / Π. Σίσκου, Περιέχεται στο βιβλίο «Υγιεινή και ασφάλεια στους χώρους εργασίας», ΕΛΚΕΠΑ, 1989, σ. 15-48

Υγιεινή και ασφάλεια στους χώρους εργασίας/ Υπουργείο Εργασίας. Διεύθυνση Συνθηκών Εργασίας .-

Αθήνα : Υπουργείο Εργασίας, 1993.- 110 σ. (363.11 ΥΠΟ)

Υγιεινή και ασφάλεια των χημικών και επιδημιολογικές μελέτες / Κ. Γεωργίου ... (κ.ά.), Χημικά χρονικά,

1980, (45), 41-45 (Ειδική συλλογή άρθρων 13)

Χημεία περιβάλλοντος / Θ. Κουϊμτζής, Κ. Φυτιανός, Κ. Σαμαρά-Κωνσταντίνου.- Θεσσαλονίκη : University

Studio Press, 1998.- 376 σ. ISBN 960-12-0621-3 (5353)

Χημικά εργαστήρια : κανόνες υγιεινής - ασφάλειας - επιδημιολογικές μελέτες / Αθ. Βαλαβανίδης, Επιστημονικά θέματα, 1991, 53, σ.13-16 (Ειδική συλλογή άρθρων 5)

Οι χημικοί βλαπτικοί παράγοντες στο χώρο εργασίας/ Σ. Δοντάς, Περιέχεται στο «Θέματα Υγείας & Ασφάλειας της Εργασίας για Επιχειρήσεις Γ' κατηγορίας, Κεφ. 10, σ. 93-100
https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-07/g_kat_opt.1397476414453.pdf (Πρόσβαση, 12/01/2021)

Χημικοί παράγοντες και όρια έκθεσης των εργαζομένων στο εργασιακό περιβάλλον. Νέες τάσεις για ολοκληρωμένη προστασία της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων / Αθ. Βαλαβανίδης, Χημικά χρονικά, 1987, 52(1), 12-22 (Ειδική συλλογή άρθρων 15)

Χημικοί παράγοντες στο εργασιακό περιβάλλον : αξιολόγηση του επαγγελματικού κινδύνου και πρακτικά μέτρα προστασίας των εργαζομένων / Αθ. Βαλαβανίδης.- Αθήνα, 1993 (Ειδική συλλογή άρθρων 232)

Χημικοί παράγοντες στο εργασιακό περιβάλλον : προβλήματα υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων / Αθ. Βαλαβανίδης.- Αθήνα : Σύγχρονα θέματα, 1995.- 286 σ. (1400, 1401, 1413)

Χημικός κίνδυνος. Μάθε και προστάτευσε τον εαυτό σου και τους γύρω σου! Ε. Γεωργιάδου, Σ. Δοντάς; Κ. Γρηγοριάδης (σκιτσα).- Αθήνα : ΕΛΙΝΥΑΕ https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-07/brosure_megalopoli_p1.1554284699113.pdf (Πρόσβαση, 12/01/2021)

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΙΣ (Πρόσβαση, 14/01/2021)

- **ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε**
Χημικοί παράγοντες - Νομοθεσία
<https://www.elinyae.gr/lexeis-kleidia/himikoi-paragontes>
- **EU _OSHA (European Agency for Safety and Health at Work)**
REACH — Regulation for Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals
<https://osha.europa.eu/en/themes/dangerous-substances/reach>

REACH — κανονισμός για την καταχώριση, αξιολόγηση, αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων
<https://osha.europa.eu/el/themes/dangerous-substances/reach>

Exposure to chemical agents and chemical safety
https://osha.europa.eu/en/legislation/guidelines/exposure_chemical_agents

Επικίνδυνες ουσίες <https://osha.europa.eu/el/themes/dangerous-substances>

Ηλεκτρονικό εργαλείο επικίνδυνων ουσιών
<https://osha.europa.eu/el/dangerous-substances-e-tool>

Κανονισμός CLP — Ταξινόμηση, επισήμανση και συσκευασία ουσιών και μειγμάτων
<https://osha.europa.eu/el/themes/dangerous-substances/clp-classification-labelling-and-packaging-of-substances-and-mixtures>

Κίνδυνος : Χημικές ουσίες! Γνωρίζετε τί σημαίνουν αυτά τα εικονογράμματα; / OSHA. EUROPA
https://osha.europa.eu/el/tools-and-publications/publications/promotional_material/clp-poster/view

Χάρτης πορείας για τους καρκινογόνους παράγοντες / OSHA. EUROPA
<https://osha.europa.eu/el/themes/dangerous-substances/roadmap-to-carcinogens>

- **Ο Ναρο και οι χημικοί κίνδυνοι στην εργασία**
<https://www.napofilm.net/el/napos-films/scratch-and-sniff-chemical-risks-work>
- **EUR-Lex**
 Έκθεση σε χημικούς παράγοντες
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=legissum:c11140>

 Πρόληψη και μείωση ασθενειών και τραυματισμών στην εργασία οφειλόμενων σε χημικούς παράγοντες
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=legissum:170805_1
- **OSHWIKI**
 Dangerous substances and vulnerable groups
https://oshwiki.eu/wiki/Dangerous_substances_and_vulnerable_groups
- **ECHA (European Chemicals Agency)**
<https://echa.europa.eu/>
- **HSE (Health and Safety Executive)**
 Chemicals
<https://www.hse.gov.uk/chemicals/>
- **The Centre for Occupational Safety**
 Chemical agents in the work environment
https://ttk.fi/en/well-being_at_work_and_occupational_health_and_safety/the_basics_for_occupational_safety_and_health/work_environment/chemical_agents
- **International Labour Organization (ILO)**
 Chemical safety and the environment
<https://www.ilo.org/safework/areasofwork/chemical-safety-and-the-environment/lang--en/index.htm>

 International Chemical Safety Cards (ICSCs)
<https://www.ilo.org/dyn/icsc/showcard.listCards2>
- **CDC NIOSH (Centers for Disease Control and Prevention)**
 Chemicals
<https://www.cdc.gov/niosh/topics/chemical.html>

 Chemical Directory
<https://www.cdc.gov/niosh/chemicals/default.html>

 NIOSH Pocket Guide to Chemical Hazards
<https://www.cdc.gov/niosh/npg/>

Chemical Hazards

<https://www.cdc.gov/niosh/topics/emres/chemagent.html>

- **Australian Government**

Chemical hazards

https://www.comcare.gov.au/preventing/hazards/chemical_hazards

- **Canadian Centre for Occupational Health and Safety (CCOHS)**

Chemicals

<https://www.ccohs.ca/topics/hazards/chemical/chemicals/>

- **International Programme on Chemical Safety (IPCS)**

International Chemical Safety Cards (ICSCs)

<http://www.inchem.org/pages/icsc.html>

- **International Agency for Research on Cancer (IARC) WHO**

Προστατευθείτε από καρκινογόνες ουσίες στον τόπο εργασίας ακολουθώντας τις οδηγίες ασφάλειας και υγιεινής

<https://cancer-code-europe.iarc.fr/index.php/el/12-ways/pollutants>

- **Safe Work Australia**

Managing risks of hazardous chemicals in the workplace

<https://www.safeworkaustralia.gov.au/doc/model-code-practice-managing-risks-hazardous-chemicals-workplace>

Hazardous chemicals

<https://www.safeworkaustralia.gov.au/chemicals>

- **United States Department of Labor OSHA**

Chemical hazards and toxic substances

<https://www.osha.gov/chemical-hazards>

- **The Royal Borough of Kensington and Chelsea**

Chemical substances in the workplace

<https://www.rbkc.gov.uk/business-and-enterprise/regulation/health-and-safety/safety-work/chemical-substances-workplace>

- **Γενικό Χημείο του Κράτους**

[ΑΑΔΕ / Γενικό Χημείο του Κράτους | ΑΑΔΕ \(aade.gr\)](#)

- **Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων**

Ασφάλεια και υγιεινή εργαστηρίων / Διαχείριση εργαστηριακών αποβλήτων Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (ΔΕΑΠΙ)

<http://users.uoi.gr/deapi/index.files/Page1019.htm>

- **Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (ΕΙΕ)**

Κανόνες ασφάλειας στα εργαστήρια

<http://www.eie.gr/technikos-asfaleias/asfalia-ergastiria-gr.html>

- **Υπουργείο Εσωτερικών. Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος**

Πρόληψη – αντιμετώπιση ατυχημάτων από επικίνδυνες χημικές ουσίες
http://chem-deax.web.auth.gr/Manual/prolipsi_atyximatou_el_GR.pdf

- **Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας Κύπρου**

Χημικοί παράγοντες

<http://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dli/dliup.nsf/All/C3B61E9A13C2596CC2257E2000198ABD?OpenDocument>

- **ΚΕ.Π.Ε.Κ. Μακεδονίας - Θράκης**

Χημικοί παράγοντες : Σήμανση – δελτία δεδομένων ασφάλειας

<https://kepekmak.files.wordpress.com/2009/01/simansi-smds1.pdf>